Päivitetty syyskuussa 2021

S-RYHMÄN LINJAUS ELÄINTEN HYVINVOINNIN EDISTÄMISEKSI

1. S-ryhmän eläinten hyvinvointia koskeva linjaus

Linjaus on julkaistu kesäkuussa 2020. S-ryhmä on sitoutunut vastuulliseen hankintaan ja eläinten hyvinvoinnin kunnioittamiseen. Linjaus kokoaa yhteen S-ryhmän valikoimissa olevien eläinperäisten tuotteiden tuotantoon liittyvät odotukset. Edellytämme, että tuotantoeläinten alkutuotanto, kuljetus, käsittely ja teurastus toteutetaan ilman turhaa kärsimystä. Eläinperäisten tuotteiden toimitusketjussa tulee noudattaa kulloinkin voimassa olevia eläinsuojelumääräyksiä sekä kunnioittaa eläinten luonnollisia ja lajityypillisiä tarpeita.

S-ryhmän valikoimissa on useissa tuoteryhmissä ja eri liiketoiminta-alueilla eläinperäisiä tuotteita. Yleiset periaatteet koskevat kaikkia eläinperäisiä tuotteita. Lisäksi linjaus koostuu lajikohtaisista vaatimuksista ja edistettävistä tavoitteista (Liite 1)

2. Linjauksen kattavuus ja rajaukset

Linjaus koskee koko S-ryhmää, SOK:ta ja sen tytäryhtiöitä sekä alueosuuskauppoja.

Linjauksen piirissä ovat eläinperäiset elintarviketuotteet (lihatuotteet ja -jalosteet, maitotuotteet, kananmunat ja niitä ainesosina sisältävät tuotteet), sekä eläinperäisiä kuituja sisältävät tekstiilituotteet (villa, nahka, untuvat jne) ja kosmetiikkatuotteet.

Linjaus koskee
- koko valikoimaa
- kotimaista ja ulkomaista tuotantoa,
- tuotteita, joissa eläinperäistä ainesosaa on vähintään 20 %.

Liite 1: S-ryhmän linjaus eläinten hyvinvoinnin edistämiseksi

1. Yleiset periaatteet

S-ryhmä on sitoutunut vastuulliseen hankintaan ja eläinten hyvinvoinnin kunnioittamiseen. Tämä linjaus kokoaa yhteen S-ryhmän valikoimissa olevien eläinperäisten tuotteiden tuotantoon liittyvät odotukset.

S-ryhmän valikoimissa on useissa tuoteryhmissä ja eri liiketoiminta-alueilla eläinperäisiä tuotteita. Niiden tuotannossa tulee noudattaa seuraavia vapausperiaatteita:

- Eläin on vapaa nälästä, janosta ja väärästä ruokavaliosta.
- Eläin on vapaa pelosta ja pitkäkestoisesta stressistä.
- Eläin on vapaa ruumiillisesta ja henkisestä kärsimyksestä.
- Eläin on vapaa kivusta, vammoista ja taudeista.
- Eläin on vapaa toteuttamaan lajityypillistä käytöstä.

Edellytämme, että tuotantoeläinten alkutuotanto, kuljetus, käsittely ja teurastus toteutetaan ilman turhaa kärsimystä. Eläinperäisten tuotteiden toimitusketjussa tulee noudattaa kulloinkin voimassa olevia eläinsuojelumääräyksiä sekä kunnioittaa eläinten luonnollisia ja lajityypillisiä tarpeita.

2. Lajikohtaiset kriteerit

Kananmunat
Luovumme virikehäkkimunien myynnistä asteittain vuoden 2026 loppuun mennessä. Virikehäkkimunista luovutaan vaiheittain, koska osa kananmunantuottajista on investoinut virikehäkkituotantoon voimakkaasti vuonna 2012 lakimuutoksen myötä.

Siipikarjan nokan typistäminen
Ensisijaisena tavoitteena tulee olla mahdollisimman vähän stressaavien olosuhteiden varmistaminen, jotta kanojen nokkia ei tarvitsisi typistää. Kanojen nokkien typistäminen hyväksytään vain alle 10 päivän ikäisiltä kanoilta infrapunamenetelmää käyttäen.

Karjuporsaiden kastraatio
Edellytämme kivunlievityksen käyttöä karjuporsaiden kastroinnissa.

Porsaiden häntien typistäminen
Häntien typistäminen sallitaan ainoastaan silloin, kun tilalla on ohjelma, jolla se pyrkii ehkäisemään häntien puremista. Ohjelman tavoitteena tulisi olla häntien typistämisestä luopuminen.

Vasikoiden nupoutus
Suosittelemme kivunlievityksen käyttöä nautavasikoiden nupoutuksessa. Yli kuuden viikon ikäisten vasikoiden nupouttaminen hyväksytään vain eläinlääkärin suorittamana ja asianmukaista kivunlievitystä käyttäen. Syövyttävän aineen käyttäminen nupoutuksessa on kielletty.

Antibioottien ja hormonien käyttö
Emme hyväksy rutiininomaista antibioottilääkitystä ja antibioottirehun syöttämistä terveille eläimille. Antibiootteja saa käyttää ainoastaan eläinlääkärin määräyksellä ja niiden käyttö pitää rajoittaa vain sairaiden eläinten hoitoon. Tuotantoeläinten kasvua edistävien hormonien käyttö on kielletty kaikissa EU-maissa, ja myös EU:n ulkopuolelta tuotavan lihan tulee täyttää EU:n lainsäädännön vaatimukset.

Eläinten tainnutus
Emme hyväksy eläinten teurastamista ilman tainnutusta. Suosittelemme kameravalvontaa teurastamoille.

Eläinten kuljetukset
Kuljetusajan teurastamolle tulisi olla enintään kahdeksan tuntia.

Kloonaus ja jalostus
Emme hyväksy lihatuotteissa kloonatuista eläimistä peräisin olevia ainesosia. Emme myöskään hyväksy valikoimiimme lajeja, joiden jalostuksen myötä eläinten luontainen lisääntyminen ei ole mahdollista.

Ankan- ja hanhenmaksa
Emme hyväksy valikoimiimme sellaista ankan- tai hanhenmaksaa, jonka tuotannossa on käytetty pakkosyöttöä.

Juottovasikat
Emme hyväksy valikoimiimme juottovasikan lihaa.

Kosmetiikan eläinkokeet
Vuoden 2013 jälkeen eläinkokeilla testatun kosmetiikan myyminen on kielletty EU-lainsäädännössä. Kielto koskee myös kosmetiikan ainesosia. Noudatamme lainsäädännön vaatimusta, eli omien merkkien kosmetiikkatuotteita ei ole testattu eläimillä myöskään EU:n ulkopuolella.

Untuvat ja höyhenet
Emme hyväksy valikoimiimme tuotteita, jotka sisältävät elävistä linnuista kynittyjä untuvia tai höyheniä.

Angora ja mohair
Emme hyväksy valikoimiimme angoratuotteita, jotka sisältävät elävistä kaneista kynittyä karvaa. Eläinten kohtelussa tulee välttää turhaa kärsimystä.

Merinovilla
Emme hyväksy valikoimiimme merinovillatuotteita, joiden alkutuotannossa on käytetty mulesing-menettelyä.

Turkikset
Ketjuvalikoimissamme ei ole turkiksia sisältäviä tuotteita.

Nahka
Nahkatuotteissa käytetyn nahan tulee olla lihantuotannon sivutuote.

3. Edistettävät tavoitteet

S-ryhmä haluaa edistää eläinten hyvinvointia ja lajityypillistä käyttäytymistä. Erityisesti eläinten mahdollisuus liikkua, jaloitella ja ulkoilla lisää hyvinvointia ja parantaa muun muassa eläinten jalkaterveyttä.

S-ryhmä kannustaa tuotannon kehittämistä kohti tuotantomuotoja, jotka paremmin mahdollistavat eläinten liikkumisen (esimerkiksi pihattonavetat ja vapaaporsitus). Tuotantotilojen muutokset vaativat kuitenkin tuottajilta merkittäviä investointeja, joten niihin siirtymiselle tulee sallia riittävä siirtymäaika.

4. S-ryhmän omia tuotemerkkejä (elintarvikkeet ja päivittäiskäyttötavara) koskee lisäksi seuraavat lisäkriteerit

Virikehäkkikananmunat

Vuoden 2023 jälkeen Kotimaista-merkin kananmuniksi ei hyväksytä virikehäkeissä tuotettuja munia. Muiden S-ryhmän omien merkkien osalta virikehäkeissä tuotettuja munia ei hyväksytä vuoden 2026 jälkeen.

Kananmunan käyttö raaka-aineena

Virikehäkkikananmunien käyttö raaka-aineena S-ryhmän oma merkki -tuotteissa on kielletty vuoden 2025 jälkeen. Poikkeus: vaatimus ei koske kananmunasta valmistettuja lisäaineita esim. lesitiini (E 322) ja lysotsyymi (E 1105).

Ostajan merkillä olevissa eläinperäisissä elintarvikkeissa, jotka sisältävät yli 20 % lihaa, 20 % maitoa ja/tai kananmunaa noudatetaan seuraavia tuotantoa koskevia lisäkriteereitä. Poikkeus: Vaatimuksia ei sovelleta jäätelössä tai sulatejuustossa käytettävään maitoon.

Eläimen pitopaikka

Lypsylehmille tulee varata riittävä kuivitettu makuualusta.
Lihakarjalla tulee olla riittävästi tilaa, jotta eläimet voivat levätä samanaikaisesti makuulla.
Possujen karsinoissa tulee olla riittävä määrä kiinteäpohjaista makuualustaa, jotta kaikki eläimet mahtuvat makuulle samaan aikaan.
Tuotantoeläinten sisäkasvatuksessa tulee noudattaa päivänvalorytmiä, joka sallii min 8 h valoisan ajan.

Jaloittelu ja kytkettynä pitäminen

Parsinavettakasvatuksessa lypsykarjan tulee päästää jaloittelemaan ulos laitumelle tai ulkoilualueelle vähintään 60 päivänä vuodesta. Lampailla tulee olla mahdollisuus päästä laitumelle tai ulkoilualueelle laidunkaudella.

Tuotantoeläinten kytkemistä ei hyväksytä muussa kuin nautojen parsikasvatuksessa sekä väliaikaisesti esimerkiksi lääkinnällisen tai muu toimenpiteen ajaksi. Eläimen eristäminen muista

lajitovereistaan sallitaan ainoastaan poikkeustapauksissa esimerkiksi taudin tai loukkaantumisen aikaiseksi eristämiseksi. Eläimen, joka ei enää hoidon takia tarvitse eristämistä tulee päästää takaisin ryhmään mahdollisimman pian.

Härät, pässit ja karjut voidaan pitää yksityiskarsinassa, jossa säilyy näköyhteys lajitoveriin. Vasikan saa pitää yksilökarsinassa enintään 8 viikon ikäiseksi, mutta niin, että sillä on näkö- ja kosketusyhteys lajitoveriin. Vasikan luontainen imemistarve tulee huomioida vasikan ruokinnassa. esim. käyttämällä tuttiämpäriä.

Emosika ja pikkuporsaat voidaan pitää erillään ryhmästä ajan, joka alkaa viikko ennen odotettua porsimista ja päättyy neljän viikon kuluttua porsimista seuraavasta astutuksesta tai siemennyksestä, joka johtaa tiineyteen.